
Državni izpitni center

M 2 2 2 2 7 1 1 3

JESENSKI IZPITNI ROK

Osnovna in višja raven
LATINŠČINA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Ponedeljek, 29. avgust 2022

SPLOŠNA MATURA

IZPITNA POLA 1**Prevod****OR in VR**

Pravilnost, ustreznost in kakovost prevoda se ocenjuje po teh merilih:

Točke	Merila	Dodatna navodila
50	Obvladovanje latinskega jezika na morfološki, sintaktični in leksikalni ravnini	Uporabimo negativno točkovno metodo (ugotavljamo napake, jih točkujemo in odštevamo od največjega možnega števila točk). Odbijemo 1 točko za vsako morfološko napako, sintaktične napake pa ocenimo kot skup morfoloških napak. Število napak bo torej enako številu napačno prevedenih oziroma neprevedenih besed. Leksikalna napaka odbije 1 točko. Z odbitkom 1 točke ocenimo uporabo neustrezne besede oziroma neprevedeno besedo.
5	Obvladovanje slovenskega jezika (pravopis, oblikoslovje in skladnja)	Uporabimo negativno točkovno metodo (ugotavljamo napake, jih točkujemo in odštevamo od največjega možnega števila točk). Napake v oblikoslovju in skladnji točkujemo kakor latinske morfološke napake (po 1 točko).
5	Slog	Uporabimo pozitivno metodo (dodelitev točk od 0 do 5). Po slogovnem merilu s točkami od 0 do 5 ocenimo celoto jezikovnih značilnosti prevoda: vsebinsko, slovnično in pravopisno pravilnost, stavčno zgradbo, ustreznost (natančnost in jasnost) besedišča in naravnost izražanja.

Končna ocenitev prevoda je seštevek točk, doseženih po posameznih merilih.

Rešitev prevoda

OR

Ko se je rimski vitez Gaj Kanij odpravil v Sirakuze, je govoril, da bi rad kupil vrtove, kamor bi lahko povabil prijatelje in kjer bi lahko užival v prostem času. Ko se je to razvedelo, je k njemu prišel neki Pitij in rekel, da sam nima vrtov na prodaj, a da jih Kanij, če želi, lahko uporablja kot svoje. Obenem ga je za naslednji dan povabil na večerjo. Ko je obljubil, (da pride), je Pitij, ki je bil kot menjalničar pri vseh priljubljen, k sebi poklical ribiče in jih prosil, naj naslednji dan lovijo ribe pred njegovimi vrtovi. Kanij je ob dogovorjenem času prišel na večerjo. Povsod je bila množica ribičev, pred Pitija so metali ribe. »Prosim, Pitij, kaj je to? Toliko rib? Toliko čolnov?« Oni pa je rekel: »Kaj pa je čudnega? Kar je rib v Sirakuzah, so vse tukaj.« Kanij si je zaželel vrtov in je zahteval od Pitija, naj mu jih proda. Pitij se je najprej pretvarjal, da noče prodati, naposled pa jih je Kanij kupil za toliko, kolikor je Pitij zahteval. Kanij je naslednji dan povabil svoje prijatelje. Sam je prišel malo prej, videl ni nobenega čolna. Vprašal je soseda, ali imajo ribiči počitnice. »Nobene počitnice, kolikor vem,« je rekel, »a tukaj ponavadi nihče ne lovi rib. Zato sem se včeraj čudil, kaj se je zgodilo.« Kanij se je jezil, a kaj naj bi storil?

VR

Ko se je rimski vitez Gaj Kanij odpravil v Sirakuze, da bi tam preživel prosti čas, je vsepovsod razglašal, da bi rad kupil vrtove, kamor bi lahko povabil prijatelje in kjer bi se lahko zabaval brez vsiljivcev. Ko se je to razvedelo, je k njemu prišel neki Pitij in rekel, da sam sicer nima vrtov na prodaj (da njegovi vrtovi sicer niso na prodaj), a da jih Kanij, če želi, lahko uporablja kot svoje. Obenem ga je za naslednji dan na vrtove povabil na večerjo. Ko je obljubil, da pride, je Pitij, ki je bil kot menjalničar pri vseh priljubljen, k sebi poklical ribiče in jih prosil, naj naslednji dan lovijo ribe pred njegovimi vrtovi. Kanij je ob dogovorjenem času prišel na večerjo. Povsod je bila množica ribičev, pred Pitija so metali ribe. »Prosim, Pitij, kaj je to? Toliko rib? Toliko čolnov?« Oni pa je rekel: »Kaj pa je čudnega? Kar je rib v Sirakuzah, so vse tukaj.« Kanij si je zaželel vrtov in je zahteval od Pitija, naj mu jih proda. Pitij ga je najprej zavrnil, naposled pa je vrtove kupil za toliko, kolikor je Pitij zahteval. Kanij je naslednji dan povabil svoje prijatelje. Sam je prišel malo prej, videl ni nobenega čolna. Vprašal je soseda, ali imajo ribiči počitnice, ker ne vidi nobenega. »Ne, kolikor vem,« je rekel, »a tukaj ponavadi nihče ne lovi rib. Zato sem se včeraj čudil, kaj se je zgodilo.« Kanij se je jezil, a kaj naj bi storil?

Skupno število točk izpitne pole 1 OR/VR: 60

IZPITNA POLA 2

A) Jezik

Splošna pravila za točkovanje

Delež tega dela izpitne pole v končni oceni splošne mature je na obeh ravneh 20 %.

Posamezne naloge jezikovne enote so ocenjene z določenim številom točk, ki opredeljujejo zahtevnostna razmerja med nalogami, ne pa števila pravih rešitev. Pogosto je namreč napak lahko več od možnih točk.

Pri ocenjevanju nekaterih nalog je uporabljena negativna metoda, pri nekaterih pa pozitivna.

Pri negativni metodi točkovanja ugotavljamo napake, jih točkujemo in odštevamo od skupnega števila možnih točk za vsako nalogo. Število doseženih točk pri posamezni nalogi je torej razlika med možnim številom točk in številom točk, s katerimi smo ovrednotili napake. Negativnih točk ni, to pa pomeni, da je neka naloga ocenjena z 0 točkami, kadar je napak toliko ali več, kolikor je možnih točk.

Pozitivna metoda točkovanja pomeni, da seštevamo točke, s katerimi smo ocenili odgovor na podlagi opredeljenih meril.

Obvladovanje oblikoslovja in skladnje

Merila	Dodatna navodila
Pravopisna napaka	Štiri pravopisne napake (v rabi geminat, črk i/j in c/k ter velike začetnice, nedoslednosti v prepisovanju itd.) odbijejo 1 točko. Odbitki točk za te napake se seštevajo iz naloge v nalogo; pri četrti napaki se za nalogo, v kateri je napaka, odbije 1 točka. Postopek se ponavlja.
Morfološka napaka	Zaradi morfološke napake, ki je posledica izbire napačnega oblikoslovnega vzorca, se odbije 1 točka. V to skupino sodi večina morfoloških napak: izbira napačnega sklona ali števila pri substantivu, sklanjanje po napačnem vzorcu (zamenjava deklinacij), odločitev za napačen spol v rabi adjektiva, izbira nepravilnega časa, osebe, števila, naklona in načina v glagolski obliki ter spreganje po napačnem vzorcu (zamenjava konjugacij). Morfološke napake pri isti besedi se ne seštevajo: ena ali več morfoloških napak pri isti besedi prinese odbitek 1 točke. Če se ista napaka ponovi v več delih sintagme oziroma v kongruentnih stavčnih členih, se prav tako odbije le 1 točka (npr. napačni sklon ali število pri substantivu kot jedru sintagme in pri adjektivu, ki je njegov ujemalni prilastek; singular namesto plurala – ali narobe – v subjektu in predikatu itd.). Zaradi morfološke napake, ki dokazuje nepoznavanje oblikoslovnih vzorcev, se odbijeta 2 točki. Odbijeta se za tvorjenje oblik, ki jih v latinščini sploh ni ("spreganje adjektiva", tvorjenje pasiva časov perfektive osnove s končnicami -r, -ris, -tur itd.).
Sintaktična napaka	Zaradi sintaktične napake se odbije toliko točk, kolikor morfoloških napak je narejenih v neki sintaktični konstrukciji.

B) Književnost

Splošna pravila za točkovanje

Naloge, ki preverjajo temeljno znanje o zgodovini rimske in latinske književnosti, in to o posameznih obdobjih, zvrsteh, avtorjih in njihovih delih, ter poznavanje civilizacijskih značilnosti rimske antike, so zaprtega in polodprtega tipa. Odgovori se ocenjujejo v skladu z navodili Državne predmetne komisije za splošno maturo (v nadaljnjem besedilu DPK SM) za latinščino (glej primere nalog v poglavju 5.3.1):

- pri nalogah zaprtega tipa (1. naloga) se vsak pravilen odgovor oceni z 1 točko,
- pri nalogah polodprtega tipa se uporabi negativna ali pozitivna metoda.

Pri negativni metodi se napake odštevajo od skupnega števila točk za posamezno nalogo po teh merilih:

Točke	Merila
Vse točke	Pravilna, kakovostna in celovita rešitev
Odbitek 1–2 točk	Pravilna, a preprosta in skromna rešitev
Odbitek 1 točke	Vsaka napačna navedba v rešitvi
Odbitek 1 točke	Vsaka manjkajoča navedba v rešitvi

Pri pozitivni metodi točkovanja seštevamo točke, s katerimi smo ocenili odgovor na podlagi opredeljenih meril.

Pozitivna metoda, ki se uporabi pri nalogah odprtega tipa, pomeni, da se odgovori točkujejo in točke seštevajo po teh merilih (pri tem število točk kaže na medsebojna razmerja vrednosti posameznih meril):

Točke	Merila
0–10 do največ 20	Poznavanje snovi oziroma vsebinska ustreznost
0–1	Problemska obravnava snovi
0–1	Logično utemeljevanje in ponazarjanje s primeri
0–1	Zanimivost in izvirnost obravnave
0–1	Zrelost obravnave
0–1	Pomenska povezanost besedila

Rešitve nalog izpitne pole 2

A) Jezik

Naloga	Točke	Rešitev																																																				
1	6	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Osebne glagolske oblike</th> <th colspan="4">Neosebne glagolske oblike</th> </tr> <tr> <th rowspan="2">Glagol</th> <th colspan="3">Analiza</th> <th colspan="2">Glagol</th> <th colspan="2">Analiza</th> </tr> <tr> <th>Os.</th> <th>Št.</th> <th>Nak.</th> <th>Čas</th> <th>Nač.</th> <th>Oblika</th> <th>Čas</th> <th>Način</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>audit (4. vrst.)</td> <td>3.</td> <td>sg.</td> <td>ind.</td> <td>prez.</td> <td>akt.</td> <td>esse (1. vrst.)</td> <td>inf.</td> <td>prez.</td> <td>akt.</td> </tr> <tr> <td>teguntur (11. vrst.)</td> <td>3.</td> <td>pl.</td> <td>ind.</td> <td>prez.</td> <td>pas.</td> <td>superare (2. vrst.)</td> <td>inf.</td> <td>prez.</td> <td>akt.</td> </tr> <tr> <td>perdidit (16. vrst.)</td> <td>3.</td> <td>sg.</td> <td>ind.</td> <td>pf.</td> <td>akt.</td> <td>ridentem (5. vrst.)</td> <td>ptcp.</td> <td>prez.</td> <td>akt.</td> </tr> </tbody> </table>	Osebne glagolske oblike		Neosebne glagolske oblike				Glagol	Analiza			Glagol		Analiza		Os.	Št.	Nak.	Čas	Nač.	Oblika	Čas	Način	audit (4. vrst.)	3.	sg.	ind.	prez.	akt.	esse (1. vrst.)	inf.	prez.	akt.	teguntur (11. vrst.)	3.	pl.	ind.	prez.	pas.	superare (2. vrst.)	inf.	prez.	akt.	perdidit (16. vrst.)	3.	sg.	ind.	pf.	akt.	ridentem (5. vrst.)	ptcp.	prez.	akt.
Osebne glagolske oblike		Neosebne glagolske oblike																																																				
Glagol	Analiza			Glagol		Analiza																																																
	Os.	Št.	Nak.	Čas	Nač.	Oblika	Čas	Način																																														
audit (4. vrst.)	3.	sg.	ind.	prez.	akt.	esse (1. vrst.)	inf.	prez.	akt.																																													
teguntur (11. vrst.)	3.	pl.	ind.	prez.	pas.	superare (2. vrst.)	inf.	prez.	akt.																																													
perdidit (16. vrst.)	3.	sg.	ind.	pf.	akt.	ridentem (5. vrst.)	ptcp.	prez.	akt.																																													
Skupaj	6																																																					

Naloga	Točke	Rešitev																												
2	4	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Zaimek</th> <th rowspan="2">Vrsta</th> <th colspan="3">Analiza</th> </tr> <tr> <th>Sklon</th> <th>Število</th> <th>Spol</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ille (1. vrst.)</td> <td>kazalni</td> <td>nom.</td> <td>sg.</td> <td>m.</td> </tr> <tr> <td>qui (3. vrst.)</td> <td>oziralni</td> <td>nom.</td> <td>sg.</td> <td>m.</td> </tr> <tr> <td>te (6. vrst.)</td> <td>osebni</td> <td>akuz.</td> <td>sg.</td> <td>f.</td> </tr> <tr> <td>suopte (10. vrst.)</td> <td>svojilni</td> <td>abl.</td> <td>sg.</td> <td>m.</td> </tr> </tbody> </table>	Zaimek	Vrsta	Analiza			Sklon	Število	Spol	ille (1. vrst.)	kazalni	nom.	sg.	m.	qui (3. vrst.)	oziralni	nom.	sg.	m.	te (6. vrst.)	osebni	akuz.	sg.	f.	suopte (10. vrst.)	svojilni	abl.	sg.	m.
Zaimek	Vrsta	Analiza																												
		Sklon	Število	Spol																										
ille (1. vrst.)	kazalni	nom.	sg.	m.																										
qui (3. vrst.)	oziralni	nom.	sg.	m.																										
te (6. vrst.)	osebni	akuz.	sg.	f.																										
suopte (10. vrst.)	svojilni	abl.	sg.	m.																										
Skupaj	4																													

Naloga	Točke	Rešitev
3	4	<p>♦ Gemina nox lumina tegit.</p>
Skupaj	4	

Naloga	Točke	Rešitev
4.1	1	♦ nominativ z infinitivom
	2	♦ ta se zdi bogu enak
4.2	1	♦ vezani particip
	2	♦ ko se smejš
Skupaj	6	

Naloga	Točke	Rešitev		
5.1	4	♦		
		Izpis	Analiza	
		Vezna beseda	si	podredni veznik
		Glagolska oblika	est	Utemeljitev časa in naklona: indikativ prezenta za izražanje sedanjosti (izražanje dejstva)
		Stavčna funkcija	–	prislovnodoločilni odvisnik (pogojni)
5.2	4	♦		
		Izpis	Analiza	
		Vezna beseda	simul	podredni veznik
		Glagolska oblika	aspexi	Utemeljitev časa in naklona: indikativ perfekta za izražanje preteklosti (preddobnosti)
		Stavčna funkcija	–	prislovnodoločilni odvisnik (časovni)
Skupaj	8			

Naloga	Točke	Rešitev
6.1	4	♦ Catullus scribit otium sibi molestum esse, otio se exsultare.
6.2	3	♦ Poeta optabat, ut Lesbiam spectaret et audiret.
Skupaj	7	

B) Književnost

Naloga	Točke	Rešitev																		
1	15	♦																		
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>Avtor odlomka</th> <th>Delo</th> <th>Literarna zvrst</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Cezar</td> <td>De bello Gallico/Galska vojna</td> <td>historiografija/spomini</td> </tr> <tr> <td>Cicero</td> <td>Epistulae/Pisma/Ad Atticum</td> <td>epistolografija</td> </tr> <tr> <td>Katul</td> <td>Carmina/Pesmi</td> <td>lirika</td> </tr> <tr> <td>Cicero</td> <td>In Catilinam/Govor proti Katilini</td> <td>govorništvo</td> </tr> <tr> <td>Salustij</td> <td>De coniuratione Catilinae/Katilinova zarota</td> <td>historiografija/monografija</td> </tr> </tbody> </table>	Avtor odlomka	Delo	Literarna zvrst	Cezar	De bello Gallico/Galska vojna	historiografija/spomini	Cicero	Epistulae/Pisma/Ad Atticum	epistolografija	Katul	Carmina/Pesmi	lirika	Cicero	In Catilinam/Govor proti Katilini	govorništvo	Salustij	De coniuratione Catilinae/Katilinova zarota	historiografija/monografija
Avtor odlomka	Delo	Literarna zvrst																		
Cezar	De bello Gallico/Galska vojna	historiografija/spomini																		
Cicero	Epistulae/Pisma/Ad Atticum	epistolografija																		
Katul	Carmina/Pesmi	lirika																		
Cicero	In Catilinam/Govor proti Katilini	govorništvo																		
Salustij	De coniuratione Catilinae/Katilinova zarota	historiografija/monografija																		
Skupaj	15																			

Naloga	Točke	Rešitev
2	20	♦ Vprašanje je odprtega tipa. Ustreznost odgovorov se ugotavlja na osnovi predpisanega gradiva. Odgovor omogoča dijaku pokazati tudi širše, samostojno pridobljeno znanje oziroma ustvarjalno domišljijo.
Skupaj	20	

Naloga	Točke	Rešitev
3	15	♦ Vprašanje je odprtega tipa. Ustreznost odgovorov se ugotavlja na osnovi predpisanega gradiva. Odgovor omogoča dijaku pokazati tudi širše, samostojno pridobljeno znanje oziroma ustvarjalno domišljijo.
Skupaj	15	

Skupno število točk izpitne pole 2 OR/VR: 35 + 50 = 85